

PORSGRUNN KOMMUNE

Forebyggende plan

Mot omsorgssvikt og atferdsvansker

Sammen om Porsgrunn

Forord

FNs barnekonvensjon har i alt 54 artikler som sikrer barn en helt spesiell juridisk status. Barns rett til trygghet, opplæring og medvirkning er noen av de viktigste rettighetene vi som kommune skal støtte opp om. Det er et solid kunnskapsgrunnlag vi baser denne planen på. Rapporten fra UIS; de tusen første dagene forteller oss at det er avgjørende med både høy kompetanse, gode rammevilkår på all-arenaene og et godt samarbeid med foresatte. Vi må benytte den kunnskapen som foreligger til å tenke mer helhetlig og inkluderende i våre tiltak. Barnet i sentrum har vært en rettesnor i arbeidet med planen, og i et samfunn i stadig raskere endring er det vesentlig at barnets stemme, perspektiv og utvikling må løftes fram i ulike sammenhenger. Vi har gode forutsetninger i vår kommune til å gi den oppvoksende slekt et enda rausere, tryggere og bedre samfunn å vokse opp i. Da må vi spille på lag og ha et trygt verdigrunnlag der våre medarbeidere tør å prøve ut nye innovative tiltak i et inkluderende perspektiv.

Det er store forventninger til våre tjenestetilbud, og for at vi skal klare å innfri disse forventningene må vi samarbeide enda bedre, både internt og eksternt. Vi skal sørge for best mulig kvalitet i tilbudene til barn og unge innenfor de rammene vi til enhver tid har, og denne planen skal gjøre oss i bedre stand til det framover. Planen er basert på verdiene og satsingsområdene til kommunen og vil være en viktig premissleverandør til kommuneplanens samfunnsdel som skal revideres det kommende året. De raske endringene tilsier likevel at den bør revideres i løpet av 5 år.

Rose-Marie Christiansen

Rådmann

Innholdsfortegnelse

Forord	1
Innholdsfortegnelse	2
Innledning.....	4
<i>Bakgrunn for planen</i>	<i>4</i>
Behov for bedre tverretattlig samarbeid og medvirkning	4
Kommunenes forebyggende ansvar	4
<i>Avgrensning</i>	<i>5</i>
<i>Kommunale føringer</i>	<i>5</i>
1 Kommuneplanens samfunnsdel	5
2 Strategiplan for Oppvekst Klart vi kan!	6
Begrepsavklaringer	6
Omsorgssvikt	6
Atferdsvansker	6
Tidlig innsats	7
Forebygging	7
Verdigrunnlag	7
FNs barnekonvensjon	7
Barns rett til medvirkning	7
Barnesyn	7
Kunnskapsgrunnlag	8
Helsefremmende fokus	8
De tusen første dagene	8
Forenkling og samordning av tjenestene	8
Tilknytningsteori	9
Voksenstiler	9
Risiko- og beskyttelsesfaktorer	9
De ulike arenaene i barns liv	11
Barnet i sentrum	11
Barnets beste	11
Barnet som aktør	11
Barnets private nettverk	11
Barnets offentlige og frivillige nettverk	12
Barnets offentlige støttesystemer	14
God utdanning – bygge kompetansegrunnmur	16
Grunnleggende ferdigheter	17
Læringsmiljø i barnehage og skole	17
God og tydelig ledelse	18
Utfordringsbildet for barn og unge i Porsgrunn	18

Organisering av kommunens arbeid med å forebygge omsorgssvikt og atferdsvansker.	19
Pågående og igangsatte tiltak.....	20
Utfordringer i forebyggingsarbeidet som er mangelfullt besvart:	23
Hovedinnsatsområder for å nå målet.....	24
Mål:	24
Innsatsområder:	24
Vedlegg 1) Oversikt over aktuelle og flere anbefalte tiltak	27

Innledning

Bakgrunn for planen

Behov for bedre tverretattlig samarbeid og medvirkning

Barnevernsreformen (også kalt oppvekstreformen) trådte i kraft 1. januar 2022.

Kommunene fikk da et økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernet og det ble lovfestet at kommunestyret skal vedta en plan for kommunens arbeid med å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer (Barnevernloven § 3-1). Det overordnede målet med reformen er et kvalitetsløft i barnevernsarbeidet. Tjenestetilbudet skal kunne tilpasses lokale behov og tiltak skal settes inn tidligere som forebyggende tiltak:

1. Kommunen skal styrke sitt arbeid med forebygging og tidlig innsats
2. Hjelpen skal i større grad tilpasses utsatte barn og familiers behov
3. Rettsikkerheten til barn og familier skal ivaretas på en god måte
4. Ressursbruken og oppgaveløsningen i barnevernstjenesten skal være effektiv

Kommunenes forebyggende ansvar

Oppvekstreformen tydeliggjør kommunenes forebyggende ansvar. Et av målene er at kommunen skal styrke sitt arbeid med tidlig innsats og forebygging i hele oppvekstsektoren. Planen skal vise hvordan kommunen vil løse oppdraget med å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Planen skal beskrive hva som er målene for arbeidet, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles mellom etatene i kommunen, og hvordan etatene skal samarbeide.

Alle barn og unge under 18 år har krav på omsorg og rett til en trygg oppvekst, og dette er først og fremst foreldrenes ansvar. Når foreldrene ikke er i stand til å ivareta ansvaret skal barnevernet hjelpe. Barneverntjenesten har ansvar for å gi hjelp, omsorg og beskyttelse når det er nødvendig på grunn av barnets omsorgssituasjon eller atferd. Ansvarer omfatter tiltak rettet mot barnets omsorgssituasjon eller atferd. Unge over 18 år som har hatt et tilbud fra barnevernstjenesten kan ha rett til ettervern fram til de fyller 25 år, dette for å få en god overgang til voksenlivet.

Som en følge av endringer i 14 velferdslover og som støtte til å styrke oppfølgingen av utsatte barn kom det i 2022 en ny nasjonal veileder *Samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier*. Der står det blant annet at velferdstjenestene skal samarbeide utover oppfølgingen av det enkelte barn, ungdom og deres familier. Et samarbeide på systemnivå skal bidra til at velferdstjenestene samarbeider både for å kunne ivareta egne oppgaver, og for at andre tjenesteytere skal kunne ivareta sine oppgaver.

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/samarbeid-om-tjenester-til-barn-unge-og-deres-familier>

Avgrensning

Denne planens hovedfokus er å beskrive hvordan kommunen vil løse oppdraget med å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer hos barn og unge.

Kommunale føringer

I kommunens planer og strategier vektlegges følgende prioriteringer:

1. **Samarbeid** på tvers i kommunen og med øvrige aktører for å gi et helhetlig og trygt tilbud til innbyggerne. «Sammen om Porsgrunn»
2. **Informasjon:** Det helhetlige tilbudet er kjent for innbyggerne gjennom god, strukturert og lett tilgjengelig informasjon.
3. **Avklarte forventninger:** Gjennom god informasjon er innbyggerne forberedt på hva de kan få hjelp til gjennom realistiske forventninger
4. **Mestring i ulike livsfaser:** God informasjon og avklarte forventninger til kommunale tjenester gir mulighet for god medvirkning og økt mestring.
5. **Koordinering:**
Brukeren står i sentrum av tilbudet og kan leve et godt liv – hele livet.

Prioriterte strategier skal formuleres i delmål og oppdrag, og operasjonaliseres i virksomhetsplaner. De viktigste planene som spiller sammen med Forebyggende plan er (1) kommuneplanens samfunnsdel, og (2) Strategiplan for oppvekst «Klart vi kan! Livsmestring for alle nå og i framtida».

1 Kommuneplanens samfunnsdel

Gode oppvekstmiljø i hele kommunen

- Utvikle et barnehage- og skoletilbud med høy kvalitet som fremmer god læring
- Legge til rette for fritidsaktiviteter for barn og unge innen idrett og andre frivillige organisasjoner
- Legge til rette for samarbeid mellom aktører i lokalsamfunnet og tenke sambruk når det gjelder skoler og fritidstilbud

Innbyggere med god helse

- Legge til rette for tidlig innsats og styrke den enkeltes mestringsevne og mulighet til å ivareta egen helse, trivsel og livskvalitet
- Etablere sosiale inkluderende møteplasser i lokalsamfunnene som fremmer trivsel og aktivitet

Strategier for et åpent og inkluderende lokaldemokrati

- Se alle innbyggere i alle aldre som en ressurs i viktige samfunnsoppgaver og legge til rette for at flere deltar i frivillig arbeid

Grunnleggende kompetanse og kunnskap

- Planlegge for å sikre grunnleggende kompetanse i barnehage- og skoletilbudet
- Sikre gode overganger i utdanningsløpet og stimulere til at flere velger høyere utdanning
- Redusere frafallet i videregående skole
- Utdanne, tiltrekke og beholde kompetent arbeidskraft

2 Strategiplan for Oppvekst Klart vi kan!

[porsgrunn-kommune-klart-vi-kan-2019-2025.pdf](#)

Livsmestring for alle nå og i framtida 2019- 2025 er hovedformålet. Planen løfter Porsgrunn kommunes felles verdier FELLESSKAP – LIKEVERD – MANGFOLD – RAUSHET. Det konkretiseres gjennom tre satsingsområder: 1) læringsmiljø, 2) læring og mestring, 3) ledelse for læring. Det konkretiseres gjennom flere konkrete målsettinger som eksempelvis; alle barnehagebarn opplever daglig mestring og læring, og minst 90 % av elevene har gjennomført og bestått vg1 ett år etter avsluttet grunnskole.

Kommunen har i tillegg flere relevante planer som beskriver gjeldende prosedyrer og tiltak for hele kommunen eller ulike virksomheter og etater.

Begrepsavklaringer

Omsorgssvikt kan utartes på ulike måter.

- Når barnet ikke får dekket sine fysiske, psykiske eller følelsesmessige behov, og barnet ikke får den omsorgen og beskyttelsen det trenger
- Omsorgssvikt kan skyldes psykiske problemer hos foreldre, handle om alkohol- eller rusmisbruk, eller kriminalitet.
- Noen foreldre mestrer ikke den helt grunnleggende omsorgen, som å gi barnet godt stell, nok mat og nok klær, og setter dermed barnet i en situasjon preget av vanskjøtsel. Andre foreldre utsetter barnet for psykisk mishandling. Noen foreldre forgriper seg seksuelt på eget barn, eller lar andre voksne forgripe seg seksuelt på barnet.
- Enkelte foreldre mestrer ikke barn med særskilte behov, som for eksempel barn med nedsatt funksjonsevne eller psykisk eller somatisk sykdom.

Hentet fra: [Hva er omsorgssvikt? | Bufdir](#)

Atferdsvansker kan komme til uttrykk på forskjellig vis og beskrives av ulike faginstanser med kjennetegn som ulike former for regelbrytende- eller utagerende atferd. Atferden gjentas over tid og er **tydelig utenfor** det som er sosialt akseptabelt. Oppfølgingsstudier viser at tidlige atferdsvansker hos barn utgjør en risikofaktor for mange psykiske, fysiske og sosiale problemer blant ungdom og voksne. (Folkehelseinstituttet 2020)

Tidlig innsats handler om å oppdage barn, unge og familier som har behov for støtte, og tilby hjelp for å unngå utvikling av store utfordringer. Det innebærer å være proaktiv fremfor reaktiv. (Kvello 2022)

Forebygging er å hindre at barn/ elever utvikler vansker. (Kvello, 2022)

Tidlig innsats i et forebyggende perspektiv kan skje på tre nivåer: Universell/allmenn-, selektiv og indikativ forebygging er vanlig å bruke som begreper for forebyggingsnivåene (Befring & Tangen, 2012). Tidlig innsats i et forebyggende perspektiv handler om å sette inn tiltak:

- Så tidlig som mulig i livet
- Så tidlig som mulig ved en oppstått bekymring

Verdigrunnlag

FNs barnekonvensjon

FNs konvensjon om barns rettigheter (1989) er en internasjonal menneskerettighetskonvensjon som gir barn en spesiell juridisk status. Alle land i verden, unntatt USA, har ratifisert avtalen. Barnekonvensjonen består av hele 54 artikler, og landene kan reservere seg fra deler av innholdet. Norge har ingen reservasjoner og er derfor forpliktet til å følge hele avtalen. [FNs barnekonvensjon - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/tema/barn-og-ungdom/fns-barnekonvensjon)

Barns rett til medvirkning

Barnekonvensjonens artikkel 3 om barnets beste er et overordnet prinsipp som gjelder all barnehagevirksomhet, og barns rett til medvirkning har en sterk tradisjon i norske barnehager. Rammeplan for barnehagen (2017) trekker også fram at barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi.

En del av formålet med opplæringa i grunnskolen og den videregående skolen (Opplæringsloven) er å fremme demokrati, likestilling og en vitenskapelig tenkemåte. Elevene skal ha medansvar og rett til medvirkning.

I *Klart vi kan!* pekes det på at grunnleggende verdier i arbeidet med alle barn og elever er å møte individets behov for anerkjennelse og medvirkning. Mål skal utarbeides sammen med barn, elever og foresatte, og framgang og måloppnåelse skal evalueres.

Barnesyn

I *"Klart vi kan!"* ligger det en felles verdiforankring, samt retningslinjer for hva den enkelte virksomhet og medarbeider kan avgjøre selv. Her heter det blant annet:

“Den rausheten, det mangfoldet og det felleskapet vi rammer inn i «*Klart vi kan!*», skaper de likeverdige tilbudene som bidrar til å gi livsmestring nå og i framtida. Lek, språklig utvikling

og sosial kompetanse er avgjørende for å tilegne seg grunnleggende ferdigheter og for å oppnå framgang på alle alderstrinn”.

Når et barn viser bekymringsfull atferd, kan det være barnehagens eller skolens organisering eller manglende oppfølging av barnet/ eleven på flere arenaer. Våre barnehager og skoler skal bruke pedagogisk analyse for å rette blikket på egen praksis og omgivelsene rundt barnet/ eleven. I dette ligger det et syn om at barnet ikke *er vanskelig*, men at det *har det vanskelig*.

Kunnskapsgrunnlag

Helsefremmende fokus

Utgangspunktet for foreslåtte tiltak begrunnes i en antakelse om at mennesker som lever under gode vilkår vil utvikle evner og ferdigheter og ha grunnlag for å leve et godt liv. Ved å forsterke universelle faktorer som fremmer helse for alle, kan man nå alle, også de som har utfordringer i livet sitt. Den samfunnsmessige kostnaden er betydelig høyere dersom forebyggende arbeid bortprioriteres og det ikke settes inn tiltak tidlig.

De tusen første dagene

I de seinere åra har det offentliges ansvar for de yngste barna blitt mer tydelig; blant annet har andelen 1 – 2 åringer økt i barnehagen, fra i underkant av 40 % av barna i 2000, til 87 % i 2021. I 2022 utarbeidet forskere ved Universitet i Stavanger (UIS) en rapport på oppdrag fra Kommunenes Sentralforbund (KS) der formålet var å gi innblikk i tidlig innsats, med utgangspunkt i de faginstansene som er opptatt med å støtte barns utvikling i de 1000 første dagene. Faginstansene ved helsestasjonen, barnehagene, barnevernstjenesten og pedagogisk – psykologisk tjeneste trekkes fram som særlig viktige tjenesteområder i tidlig innsats for sårbare barn, knytta til sosiale forhold. Hovedtematikker som forskerne har identifisert og som de anbefaler å styrke, er:

- ✓ Tilstrekkelig kompetanse
- ✓ Gode rammevilkår på all - arenaene
- ✓ Samarbeid med barnas foresatte

Forskerne finner også at faginstansene har ulike kunnskapsperspektiver og ulik begrepsforståelse, og at dette påvirker kommunikasjonen, eller det tverrfaglige samarbeidet. Hentet fra: [Fou-Tidlig-innsats-tidlig-i-livet.pdf \(ks.no\)](#) Det understreker behovet for bedre samordning og samarbeid.

Forenkling og samordning av tjenestene

Barneombudet (2021) utga en rapport fra en ekspertgruppe om samarbeid mellom tjenester kalt "Å eie sin egen historie". Rapporten konkluderer med at det er behov for å styrke samarbeidet mellom ulike tjenester som jobber med barn og unge, slik at de kan møte barna og ungdommene mer helhetlig og ivareta deres rettigheter på en bedre måte.

De viktigste funnene i rapporten er at det eksisterer store utfordringer i samarbeidet mellom tjenester, og at dette kan føre til at barn og unge ikke får den hjelpen de trenger. Manglende samarbeid kan også føre til at barn og unge opplever å bli møtt med mistillit og ikke blir hørt på en tilfredsstillende måte. Rapporten påpeker også at dagens systemer er for kompliserte og fragmenterte, og at det er behov for å forenkle og samordne tjenestene bedre.

Anbefalingene fra rapporten inkluderer blant annet behovet for å styrke samarbeidet mellom tjenester gjennom bedre koordinering og samordning,

Barneombudet. (2021). Å eie sin egen historie. Rapport fra barneombudets ekspertgruppe om samarbeid mellom tjenester. Hentet fra <https://www.barneombudet.no/wp-content/uploads/2021/01/A-eie-sin-egen-historie.pdf>

Tilknytningsteori

Mennesker har et medfødt potensial for utvikling og læring. Det nyfødte barnet viser at det har en medfødt tilknytningsatferd ved å søke omsorgsgiverne gjennom gråt, smil og bevegelser. Hvordan barnet blir støttet av sine nære omgivelser har avgjørende betydning for hvordan det medfødte potensiale realiseres. Det emosjonelle båndet som knyttes mellom barnet og omsorgspersonene som imøtekommer barnets behov skaper en tilknytning. Tilknytning oppstår vanligvis automatisk i relasjonen mellom barnet og foreldrene, men forskning viser at barn kan ha ulike former for tilknytning. Flere barn begynner tidligere i barnehage, og får følgelig tettere tilknytning til barnehageansatte.

Voksenstiler

Barnehagene og skolene må sammen med foreldrene legge til rette for at barna og elevene etablerer gode relasjoner og trygg tilknytning til de ansatte og andre barn og elever, og at de opplever anerkjennelse, tilhørighet og trivsel. I Oppvekst har vi en uttalt forventning om at våre medarbeidere inntar en autoritativ voksenstil. (Diana Baumrind 1995) Denne måten å utøve voksenrollen på viser seg å være bedre enn alle andre måter når det gjelder å støtte barns utvikling og danning. En autoritativ voksen tar ansvar for å bygge og pleie en god og varm relasjon, samtidig som de stiller krav til barnet/ den unge.

Risiko- og beskyttelsesfaktorer

Kunnskapen om risiko- og beskyttelsesfaktorer er evidensbasert. Vi finner risiko- og beskyttelsesfaktorer på alle nivå: Struktur, samfunn, relasjoner og individ. Det skilles gjerne på sosiale og individuelle risikofaktorer. Sosiale risikofaktorer kan knyttes til barnets miljø, familie og samfunn, mens de individuelle risikofaktorene knyttes til forutsetninger i barnet, som dets kognitive, sosiale eller følelsesmessige utvikling. (Bronfenbrenner, 1979) Beskyttelsesfaktorer er faktorer som påvirker et barns liv i positiv forstand. Dette inkluderer også individuelle og miljømessige faktorer som kan påvirke barnets sosiale, kognitive eller følelsesmessige utvikling. (Cummings et al., 2000) Barn som er påvirket av risikofaktorer kan

likevel klare seg godt i livet. Forskning viser at hvilke beskyttelsesfaktorer barn vokser opp med, kan ha avgjørende betydning for om barn utvikler seg positivt til tross for risikofaktorer (Borge, 2018; Gunnestad, 2014; Gunnestad, 2017)

Når det gjelder omsorgssvikt og atferdsvansker skal vi være særlig oppmerksomme på disse risikofaktorene:

- Skadelige omsorgsformer (ulike former for neglekt, svikt)
- Emosjonell utilgjengelighet/fjernhet hos foresatte
- Alvorlige krenkelser (psykisk, fysisk vold etc)
- Rusmiddelbruk
- Alvorlige former for psykiske lidelser
- Utviklingsvansker som ikke blir forstått og hjulpet
- Skadelig psykososialt miljø i barnehage og skole
- Levekårsutfordringer

Disse beskyttelsesfaktorene har særlig betydning:

- Omsorgspersonene har god omsorgsutøvelse
- Omsorgspersonene er godt integrert i samfunnet og er i jobb / utdanning, har en god fungering og sosialt nettverk
- Barnet hjelpes til venner og tilhørighet til et sosialt fellesskap
- Barnet hjelpes til aldersadekvat eller bedre fungering på samtlige kompetanseområder: Kognitiv/språk - Atferd/moral - Emosjonelt - Sosialt – Motorisk
- Barnet tilpasser seg godt til barnehage og skole, innordner seg rutiner, godtar grensesetting, er sosialt inkludert og har gode skolefaglige prestasjoner
- Fra 8 –års alder: barnet har en hobby, fritidsinteresse – opplever mestring
- Fra 10 – års alder: barnet karakteriseres av optimisme, positivt selvbilde, lett å like, sosial av natur

(Ref: Ø.Kvello 2022)

De ulike arenaene i barns liv

Barnet i sentrum

Å sette barnet i sentrum handler om at alle tiltak og beslutninger skal ha barnets beste som fokus.

Barnets beste

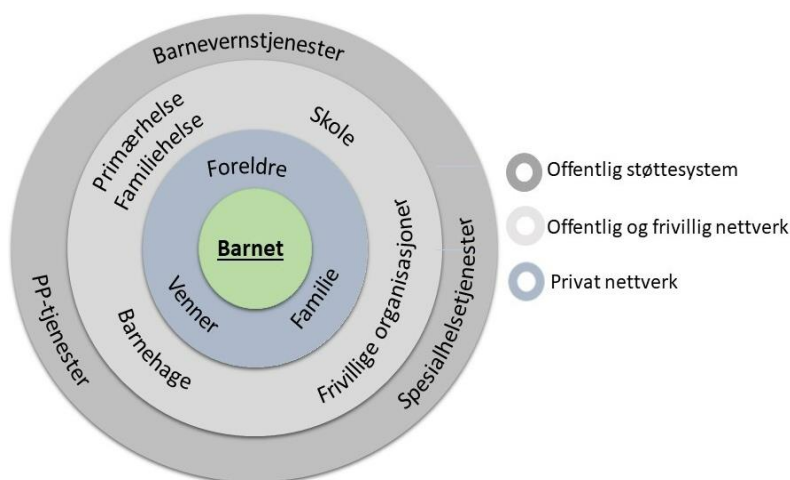
Dette er i utgangspunktet et juridisk begrep som inneholder utøvelse av skjønn. Vi får stadig ny forskning som vil påvirke vårt syn på hva som er barnets beste. I denne planen legger vi til grunn at artiklene i barnekonvensjonen følges og at barnet må få mulighet til å medvirke i beslutninger som omfatter det.

[Veiledning til bruk av barnekonvensjonen, Udir](#)

Barnet som aktør

Nyere syn på barn og barndom innebærer at barn blir sett som aktører og handlende subjekter i eget liv. Dette synet kommer også til uttrykk i FNs barnekonvensjon.

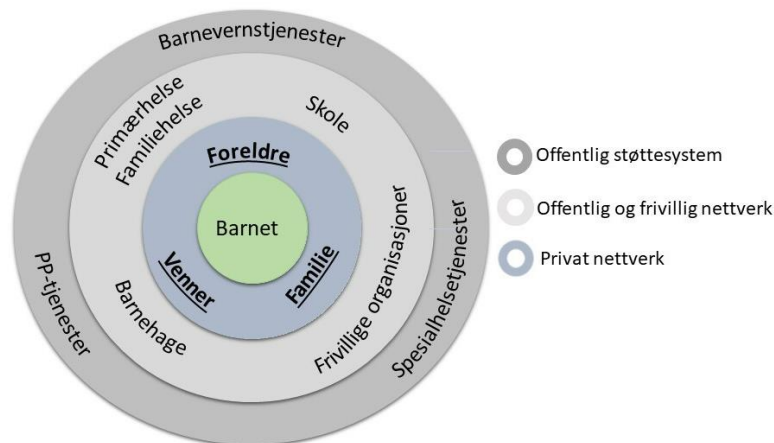
Barnekonvensjonen er inkorporert i norsk lov, og dette synet forplikter derfor alle voksne som er part i barnets liv. Det innebærer også at de voksne ikke kan ta inngripende avgjørelser som omhandler barnet, uten at det har fått mulighet til å medvirke. Å se barnet som aktør vil si at man ser på barn som «Human beings» og ikke som «human becomings»

Barnets private nettverk

Hjemmet

Barnets utvikling påvirkes allerede i mors liv. Livsstilen og den gravides psykiske helse vil påvirke utviklingen til fosteret. Hjemmet og familien danner den viktigste rammen rundt barn og unges liv og utvikling. Barn som får dekket sine primære behov, som mat/ næring, søvn, kjærlighet og trygghet får et viktig grunnlag for en sunn utvikling. Familier er svært forskjellige sammensatt i dag og ulike familiestrukturer kan bidra til et godt grunnlag. Det er ulik grad av nettverk som hjemmet har å støtte seg til, og dersom det er få eller mangelfulle nettverk gir det mindre grad av beskyttelsesfaktorer for barnet.

Venner og fritid

Mennesker er sosiale vesener og allerede i tidlig barndom søker vi andre. For små barn er leken essensiell og det å leke har en verdi i seg selv. Det å ha venner er viktig og blir bare mer og mer viktig etter hvert og i overgangen til ungdomslivet. Jmfr artikkel 31 i barnekonvensjonen har alle barn rett til hvile, fritid og lek, og til å delta i kunst og kulturliv. Det er mange ulike fritidstilbud i Porsgrunn og i 2023 har vi fått på plass en aktivitetsportal som gir god oversikt over disse. [Aktivitetsportalen Porsgrunn - Porsgrunn kommune](#). Mange unge bruker i dag mye tid til den digitale arenaen. Her har familien og andre et viktig oppdrag i å bidra til at de unge lærer seg nettvett og personvern. Kommunen må være oppmerksomme på at de ulike arenaene kan bidra til utenforskap, og samarbeide godt med frivilligheten.

Barnets offentlige og frivillige nettverk

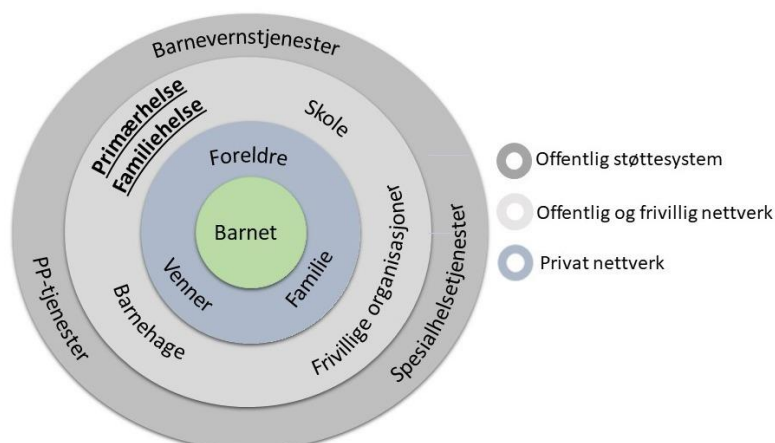
Familiehelsetjenester

Familiehelsetjenester har som mål å fremme fysisk og psykisk helse, fremme gode sosiale- og miljømessige forhold samt forebygge sykdom og skade. Jordmor og helsestasjonstjenesten 0-5 år følger nasjonale anbefalinger. Dette innebærer et universelt tilbud med 2 hjemmebesøk i løpet av de første ukene i barnets levealder, og totalt 14 konsultasjoner hvorav 10 av disse er før barnet fyller ett år.

Skolehelsetjenesten er en videreføring av oppfølgingen på helsestasjon. Skolehelsetjenesten er et gratis helsetilbud til alle elever på barneskole, ungdomsskole og videregående skole. Formålet til skolehelsetjenesten er i samarbeid med skolen å fremme elevens trivsel, helse og læring.

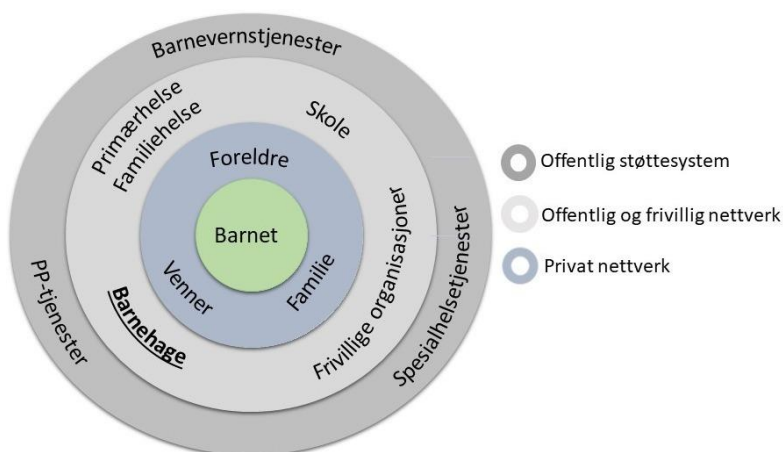
Barneteamet består av fysio- og ergoterapeuter som følger opp barn og unge 0-18 år på helsestasjonen, i barnehager, på skolene og i eget hjem. Tjenesten inngår i et tverrfaglig, helsefremmende og forebyggende arbeid på helsestasjon, i skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom. Fysio- og ergoterapeutene tilbyr også tjenester til barn og unge med behov for habilitering og rehabilitering, vurdering av og søknad på ulike hjelpemidler, tilrettelegging av omgivelsene, hverdagsmestring og deltakelse i aktivitet/ fritidsaktivitet.

Familiehelsetjenester i Porsgrunn henviser til en rekke tilbud for barn og familier som har behov for det.

Barnehage

De aller fleste barn går i dag i barnehage, og vi kan derfor kalle barnehagen en «all - arena». Barnehagens oppdrag er, i samarbeid med hjemmet, å bidra til å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal ivareta barndommens egenverdi, og bidra til god utvikling. Leken har en sentral plass i små barns liv og skal være sentral i barnehagens virksomhet. Regjeringen skriver i sin barnehagestrategi mot 2030 *Barnehagen for en ny tid: «Vi vet at gode barnehager kan være avgjørende for at det enkelte barn får en god barndom, samtidig som det betyr mye for barnets muligheter videre i livet, både i skolen og i arbeidslivet. Å gi alle barn et godt barnehagetilbud er derfor noe av det viktigste vi kan gjøre som samfunn».*

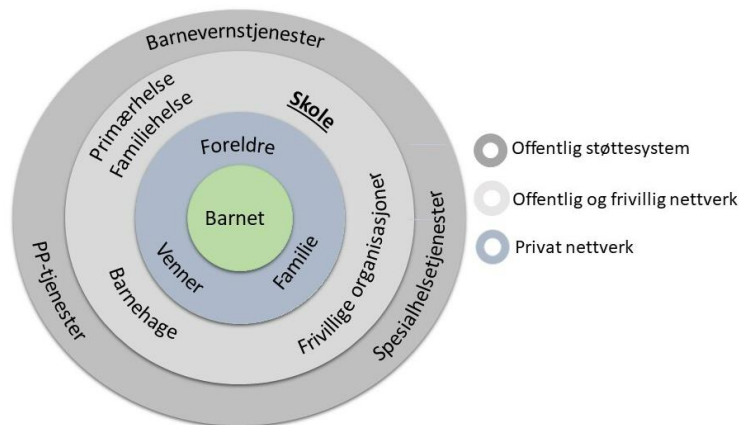

Grunnskole og SFO

Skole og SFO overtar som barnets «all - arena» etter barnehagen. Skolen har et viktig samfunnsoppdrag i å bidra til at barn og unge utvikler kunnskap, dyktighet og holdninger, så de kan mestre egne liv, kunne delta i arbeid og inngå i samfunnets fellesskap. Skolen som institusjon har lang tradisjon og alle foreldre har sine opplevelser og erfaringer derfra.

Grunnskolen har gjennomgått flere reformer, som en følge av samfunnsendringer og fornyet kunnskap. Skolefritidsordningen (SFO) er en arena med tilbud til 1.-4.trinn før og etter skoletid som de fleste barn benytter seg av. I hht Opplæringsloven § 13-7 skal SFO legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og tilsyn. Kommunen har et eget ressursteam som bistår skolene ved læringsmiljøutfordringer.

Kulturskolen

Kulturskolen er et frivillig tilbud som tilbyr ulike sjangre innen kunst og kultur. Kulturskolen skal være for alle og har tilbud til innbyggere fra 0 år (*Musikk ved livets begynnelse*). Kulturskolen i Porsgrunn har et samarbeid med barnehager og skoler.

Videregående skole

Alle unge har rett til videregående opplæring. For mange er dette det første store individuelle valget de tar i eget liv som får konsekvenser for videre utdanning og yrkesliv. De kan velge mellom studieforberedende eller yrkesfaglige utdanningsprogram. Det er fylkeskommunen som har ansvar for den videregående opplæringen, og for noen unge betyr det at hverdagen og mye av livet leves i andre kommuner.

Voksenopplæringen

Voksenopplæringen i Porsgrunn tilbyr grunnskole for voksne, norskopplæring og særskilt tilrettelagt undervisning i spesialavdelingen. Skolen gir et viktig forebyggende tilbud for særskilte grupper. Flere av disse er flyktninger og nyankomne foreldre som får sin første innføring i samfunnskunnskap og norsk språk.

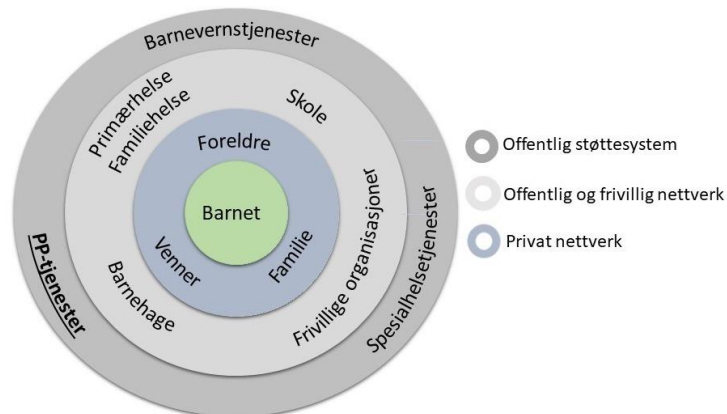
Barnets offentlige støttesystemer

Pedagogisk- psykologisk tjeneste (PP-tjenesten)

PP-tjenesten er kommunens rådgivende og sakkyndige instans for barn, unge og voksne med særskilte behov. PP-tjenesten skal hjelpe barnehager og skoler med kompetanse- og organisasjonsutvikling, og bidra til at alle som har særskilte behov får gode og trygge opplærings- og utviklingsmuligheter i et inkluderende miljø. PP-tjenesten i Porsgrunn har i

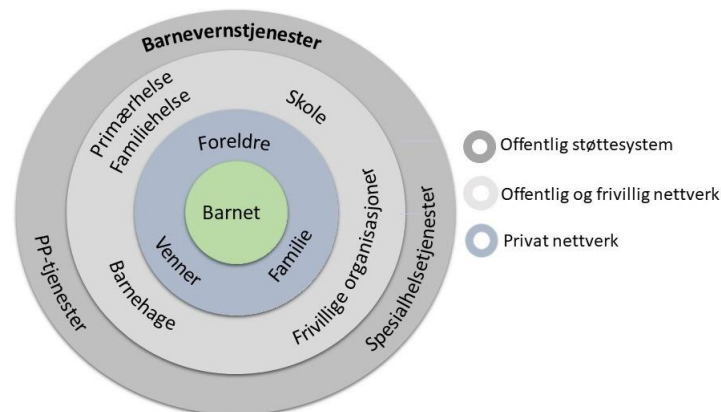

tillegg ansatte spesialpedagoger som samarbeider om barn med behov for spesialpedagogiske hjelp.

Barnevernstjenesten

Hovedoppgaven til barnevernstjenesten er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse eller utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, samt bidra til at barn og unge får en trygg oppvekst. Prinsippene i barnevernsloven er bygget på barnets beste, det biologiske prinsipp og minste inngreps prinsipp. Barneverntjenesten skal sette inn tiltak tidlig for å forebygge alvorlig omsorgssvikt og atferdsvansker (Barnevernloven §3-1).

Koordinator

Familier som har eller venter barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og som vil ha behov for langvarige og sammensatte eller koordinerte velferdstjenester har rett til en barnekoordinator. Det er Tjenestekontoret som har ansvar for denne tjenesten. Ansatte i Familiehelsetjenester er koordinatorene for barn og unge med behov for hjelp til samordning av tjenester. Habiliteringskoordinator har hovedansvar for oppfølging og fordeling av koordinerte saker av Familiehelsetjenester, og samarbeider tett med tjenestekontoret i Koordinerende enhet.

SLT – koordinator

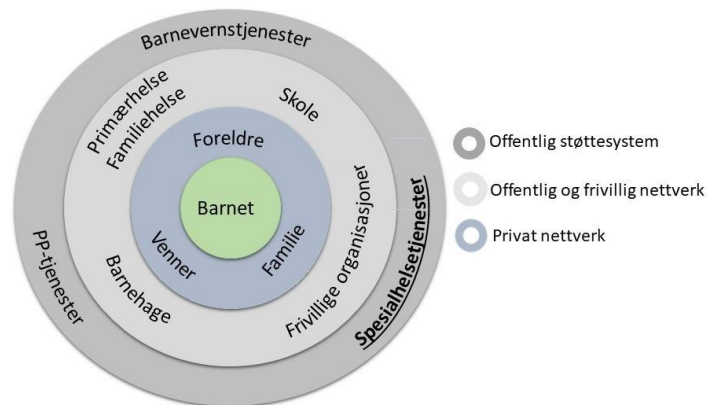
I Porsgrunn har vi SLT-koordinator som jobber forebyggende mot rus og kriminalitet. SLT koordinator samarbeider med skolene, politiet, helsestasjon for ungdom, miljøterapeuter, barnevern og andre som hver dag er tatt på barn og unge. SLT koordinator jobber byggende, forebyggende og kriminalitetsforebyggende. Det vil si at det jobbes målrettet inn mot grupper eller enkeltperson som tar dårlige valg med tanke på rus og kriminalitet, men at det også brukes betydelig tid på det byggende og generelle arbeidet ut mot elever, lærer og ikke minst foreldre. Dette arbeidet starter allerede i barnehagen.

NAV

NAV-Porsgrunn er et servicekontor for kommunale og sosiale tjenester og statlige velferdstjenester. NAV bistår innbyggerne blant annet med råd og veiledning knytta til økonomi, folketrygdytelse og bosetting og introduksjonsprogram for flyktninger. NAV koordinerer kommunens arbeid med flyktningmottakene. Det er etablert et halvårlig tverrfaglig samordningsmøte der kommunens velferdstilbud er tema.

Spesialisthelsetjenester

Det er staten som har det overordna ansvaret for at befolkningen gis nødvendig spesialisthelsetjeneste. Kommunens virksomheter samarbeider med spesialisthelsetjenester knytta til individuelle behov hos barnet og ved noen tilfeller barnets foresatte. Det er etablerte samarbeidsforum mellom kommunen og BUP (Barne- og ungdomspsykiatrien). SAF?

God utdanning – bygge kompetansegrunnmur

Å bygge en god kompetansegrunnmur vil i stor grad kunne bidra til livsmestring. I læreplanverket for skole defineres kompetanse som: «Å kunne tilegne seg og anvende kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner. Kompetanse innebærer forståelse og evne til kritisk refleksjon og tenkning» (LK 2020).

Det er en utfordring for samfunnet å hele tida kjenne til hvilken kompetanse som vil være viktig å ha i framtida. Uavhengig av dette må vi erkjenne betydningen av relevant kompetanse for barn og unge her og nå. Våre medarbeidere som jobber i barnehage, skole og sfo har et viktig oppdrag med å bidra til at barna og de unge tilegner seg relevant kompetanse for å være en aktør i eget liv og oppleve livsmestring. Noen grunnleggende ferdigheter anses som betydningsfulle for gjennomføring av videre utdanning og yrkesliv. Læreplanverket (LK 2020) definerer fem grunnleggende ferdigheter:

Grunnleggende ferdigheter.

- Lesing
- Skrivning
- Regning
- Muntlige ferdigheter
- Digitale ferdigheter

I tillegg trekker forskningen frem følgende faktorer som særlig viktige faktorer for framtidens borgere:

- Sosial og emosjonell kompetanse
- Samhandlings- og samarbeidskompetanse
- Evne til å lede seg selv og andre
- Evne til å skape og være kreative
- Innovasjonskraft og entreprenørskaps ånd
- Evne til kritisk tenking
- Problemløsningsferdigheter
- Helse- og livsmestringskompetanse

Læringsmiljø i barnehage og skole

Et skadelig psykososialt miljø i barnehage, skole og sfo er en av risikofaktorene vi må være særlig oppmerksomme på. I **Klart vi kan!** trekkes følgende faktorer frem som viktige kjennetegn:

- barn og elever stiller spørsmål og utvikler ferdigheter og språk til å undersøke selv
- spørsmål og undring er minst like viktig som svar
- prosessen med å lære, oppdage og formidle er like viktig som sluttresultatet
- varierte læringsmetoder og tilnærminger er tilpasset behov og interesser
- barn og unge oppmuntres og støttes til å strekke seg etter neste utfordring
- læringsprosessene preges av samarbeid og inkludering
- de fysiske rammebetingelsene stimulerer lek, læring og mestring

God og tydelig ledelse

Våre medarbeidere i all - arenaene har ansvar for å lede barn og unge, individuelt og i gruppe. Dette gjøres i en ansvars- og samarbeidskultur, med en erkjennelse av at det kollektive læringsfellesskapet gjør oss sterkere og tryggere.

God og tydelig ledelse skal bidra til å sikre gode rammebetingelser for barna og er avgjørende for at medarbeiderne som er tetttest på barna følger oppdraget.

Virksomhetslederne har en avgjørende rolle for å få til et godt samarbeid med barnas foresatte og et godt tverretatlig samarbeid. I Porsgrunn vil vi ha mestringsorienterte ledere som støtter opp om profesjonelle læringsfellesskap, tydeliggjør helhet og sammenheng og bidrar til en kultur for medskapning og påvirkning.

Utfordringsbildet for barn og unge i Porsgrunn

Barneverntjenesten i Porsgrunn har som alle barneverntjenester i Norge opplevd en markant økning i antall innkommende meldinger til tjenesten de siste 15 årene, med en flat kurve fra 2017 frem til en økning i antall meldinger i 2020. Dette samsvarer med sammenlignbare kommuner. Imidlertid viser statistikken en nedgang i antall meldinger til barneverntjenesten i 2021. Dette gjelder også for Porsgrunn. For at barneverntjenesten skal kunne gi barn og unge rett hjelp til rett tid, er tjenesten avhengig av informasjon fra andre. Antall meldinger er på et ønsket nivå, men informasjonsarbeid omkring hva en melding bør ha av innhold skal være en prioritert oppgave over en 2 års periode. Det har skjedd en reduksjon blant barn som mottar hjelpetiltak i hjemmet og barn som bor i fosterhjem eller institusjon på 13 prosent siden 2017. (Hentet fra tilstandsrapporten 2022)

Av de ungdommer som pr tid er plassert på institusjon av Porsgrunn kommune, er gjennomsnittet for første kontakt med barneverntjenesten 11 år. Samtidig viser statistikken at barnehagene i Porsgrunn har en nedadgående kurve i egen kommune på meldinger fra barnehage/helsestasjon. Dette kan indikere at barneverntjenesten må prioritere informasjonsarbeid og tverrfaglig samarbeid med familiehelsetjenesten og barnehagene. Det offentlige som har kontakt med barnas foresatte de første leveårene har også en viktig rolle når det gjelder holdningsskapende arbeid, slik at det ikke oppleves som skambelagt å få hjelp.

Elevene i Porsgrunnsskolen ligger på snittet med resten av landet når det gjelder trivsel i skolen. I tilstandsrapporten kommer det fram at «...samlet sett har kommunen svakere resultater enn tidligere år på de fleste områdene...» Noen skoler melder om økning i antall saker som omhandler negativ læringsatferd, mobbing, utrygt skolemiljø i form av utagerende atferd og trusler. Det er svært sannsynlig at det kan være noen av årsakene. Samlet sett ligger vi likt eller litt under landsgjennomsnittet på parameterne i elevundersøkelsen og det bør vi forbedre.» Skoleeiers vurdering på resultater på mobbing er at andelen elever i Porsgrunnsskolen som opplever at de har blitt mobbet på skolen er altfor høy. Gjennom forrige skoleår har kommunen revidert retningslinjene for oppfølging

av saker knytta til læringsmiljøet og det har vært et gjennomgående tema på ledermøter. Det er satt i gang flere tiltak for å motvirke denne trenden.

Skolehelsetjenesten er en viktig bidragsyter i elevens støtteapparat. Det vi erfarer i møte med ungdommen samsvarer i stor grad med resultatene fra Ungdata, statistikkbanken og skolemiljøundersøkelsene.

Sett i et helhetlig helseperspektiv handler hovedutfordringene for barn og unge i Porsgrunn i dag om (1) levekår, (2) psykisk helse, (3) skoleprestasjoner og (4) skolemiljø.

Levekår: Andelen barn og unge som lever i lavinntektsfamilier er høyere i Porsgrunn enn i landet som helhet. I Porsgrunn er 13 % av barna i lavinntektsfamilier, mens tilsvarende tall for hele fylket er 14 %. En stor andel barn bor i hjem med enslige forsørgere. I Porsgrunn bor 19,1 % barn med én forsørger, mens tilsvarende tall for hele landet er 14,7 % og for hele fylket er 17 %. Kilde: Folkehelseprofil for Porsgrunn 2023. Hentet fra:

<https://khp.fhi.no/Pdf/2/nb/2023/38/3806>

Psykisk helse: Andelen barn og unge som sliter med psykiske plager er høyere i Porsgrunn enn i landet som helhet. I Porsgrunn oppgir 20 % av elevene at de har symptomer på angst eller depresjon, mens tilsvarende tall for landet som helhet er 17 % og tilsvarende tall for hele fylket er 18 %. Kilde: Folkehelseprofil for Porsgrunn 2023. Hentet fra:

<https://khp.fhi.no/Pdf/2/nb/2023/38/3806>

Skoleprestasjoner: Elever som fullfører grunnskolen i Porsgrunn har noe lavere grunnskolepoeng enn i fylket og landet som helhet. Elever fra Porsgrunn har i snitt 42,1 grunnskolepoeng, mens elevene i hele fylket har 42,7 og elevene i hele landet har 43,3 poeng i snitt. Kilde: Folkehelseprofil for Porsgrunn 2023. Hentet fra:

<https://khp.fhi.no/Pdf/2/nb/2023/38/3806>

Skolemiljø: Andelen barn og unge i Porsgrunn som opplever å trives på skolen er noe lavere i Porsgrunn enn i fylket og landet. Ifølge SSB (2023) oppgir 83 % av 7. trinnseleven i Porsgrunn at de trives på skolen mot 86 % i fylket og på landsbasis. 9,2 % av elevene oppgir at de mobbes på skolen mot 7 % i fylket og på landsbasis. Kilde: Folkehelseprofil for Porsgrunn 2023. Hentet fra: <https://khp.fhi.no/Pdf/2/nb/2023/38/3806>

Organisering av kommunens arbeid med å forebygge omsorgssvikt og atferdsvansker.

Hoveddelen av det forebyggende arbeidet for barn og unge i Porsgrunn er organisert gjennom kommunalområdet Oppvekst, som består av barnehager, skoler, voksenopplæringa, barnevernstjenesten og pedagogisk - psykologisk tjeneste. Barnehager og skoler er all - arenaer som møter de fleste barn. I Porsgrunn har vi også 18 private barnehager og 2 private skoler, der de fleste har et samarbeid med Oppvekst gjennom deltakelse i Rekomp/Dekomp og Kompetanseløftet. Det er et nært samarbeid mellom

oppvekst og Familiehelsetjenester som er organisert under kommunalområdet Helse og omsorg.

Ledere og ansatte i barnehager, skoler og Familiehelsetjenester har ansvar for å følge opp universelle og allmennforebyggende tiltak. De øvrige tjenestene bistår når det gjelder selektive og indikative tiltak. I tillegg har PP-tjenesten og barneverntjenesten et oppdrag i å bistå med kompetanse og samarbeid innenfor sine felt. Rutinene og prosedyrene vi bruker for tverrfaglig samarbeid og samarbeid med barnas foresatte når bekymring oppstår er nedfelt i ***Fra bekymring til handling***. Utover dette har virksomhetene prosedyrer for samarbeid med barnas foresatte, og for samarbeid som gjelder barnas overganger. Ansatte i barnehager og skoler skal bruke pedagogisk analyse som grunnlag ved en bekymring.

I St.mld 6 (2019-2020) «Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO» beskrives det interne støttesystemet som en viktig del av laget rundt barnet. PP – tjenester skal bistå barnehager og skoler med kompetanse og veiledning i arbeidet med å tilrettelegge for barn, og gjennomføre sakkyndig vurdering av behov for spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning der loven krever det. I Porsgrunn har PP-tjenester spesialpedagoger som samarbeider med foreldre og barnehager om tilrettelegging og tiltak for barn under opplæringspliktig alder som har særlige behov. Tjenesten gir strukturert tilbud om foreldreveiledning og foreldrestøtte. Foreldreveiledningen og foreldrestøtten har en initiert innsats til foreldre med barn i barnehagealder som står i fare for eller har utviklet atferdsvansker. Tjenesten gir systematisk opplæring til barnehager om tilrettelegging for godt læringsmiljø og forebygging av atferdsvansker, og en del av det spesialpedagogiske arbeidet er organisert som eget tilbud for å fremme barnets psykososiale utvikling. I tråd med intensjonene ved Oppvekstreformen har barnevernstjenesten startet et mer strukturelt samarbeid med barnehager og skoler.

Pågående og igangsatte tiltak

Godt forebyggende arbeid krever at man starter tidlig og handler langsiktig. I Porsgrunn har vi mange planer og gode tiltak som skal bidra i det forebyggende arbeidet og med tidlig innsats, og det er etablert flere lavterskeltilbud for barn og familier. Allmennforebyggende tiltak og gode fellesskapsløsninger bidrar til et godt grunnlag for at barn og unge skal oppleve livsmestring. Dette er særlig viktig for de barn og unge som lever med risikofaktorer. Dette kan for eksempel være at barn får et godt språkmiljø eller får støtte for å styrke sin sosiale kompetanse gjennom primærforebyggende tiltak. Å sørge for å ha gode tjenester med kompetente medarbeidere som setter barnet i sentrum er derfor den viktigste oppgaven kommunen kan bidra med.

Modellen ***Fra bekymring til handling*** brukes i våre virksomheter som jobber med barn og unge. Denne skal bidra til at vi arbeider tverrfaglig og systematisk med helhetlige tiltak for risikoutsatte barn og unge. Med bruk av denne modellen fokuserer vi på å være oppmerksomme på tegn og signaler hos barn og unge, og følger en handlingsveileder på bakgrunn av hva vi oppdager. [Fra bekymring til handling - Porsgrunn kommune](#)

Foreldre som ønsker hjelp i foreldrerollen, kan motta veiledning fra foreldreveiledningsteamet som organiseres hos Familiehelsetjenester. Foreldreveiledningsteamet består av fagressurser fra barneverntjenester, Familiehelsetjenester og PP- tjenester. Alle foreldre med små barn i Porsgrunn kommune vil oppleve å ha samtaler med helsesykepleiere og barnehagelærere om temaer innenfor risikofaktorer som bruk av alkohol/ rus, vold og overgrep, og kan få ytterligere bistand om veiledning og støtte fra foreldreveiledningsteamet.

Det er et høyt trykk på å kvalitetsutvikle tjenestene som har ansvar for barns opplæring og utdanning. Siden 2012 har hele 430 lærere i Porsgrunnsskolen tatt relevant videreutdanning. Vi har også mange barnehagelærere med høy kompetanse og relevant videreutdanning, og en stor andel med fagbrev som barne- og ungdomsarbeider. Det jobbes godt med statlig initierte kompetansehevingstiltak som er retta mot alle ansatte i barnehage (Rekomp) og skole (Dekomp), og Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Gjennom kompetanseløftet skal kompetansen til de ansatte i PP-tjenesten og det øvrige laget rundt barna og elevene styrkes, slik at de samlet kan bidra til et inkluderende, likeverdig og tilpasset tilbud for alle. Som en del av reformen stilles det høyere kompetansekrav til ansatte i barnevernstjenesten, og her er vi godt i gang med å utvikle kompetansen til våre medarbeidere.

Et grunnleggende allmennforebyggende tiltak i Porsgrunn er videre at kommunen har full barnehagekapasitet. For barn som lever i sårbare familier er det spesielt viktig at kommunen kan tilby barnehageplass ved behov. Dette gjelder nyinnflyttede familier så vel som bosatte familier som slipper å vente på barnehageplass til oppstart i august.

Kommunen har et ansvar for å tilby helsefremmende og forebyggende tjenester, organisert gjennom blant annet svangerskaps- og barselomsorgstjenester, helsestasjonstjeneste og skolehelsetjeneste inkludert fysio - og ergoterapitjenester. Ansatte i Familiehelsetjenester er de første som møter barna og familiene. I tråd med nasjonal veileder om samarbeid til barnas beste har vi denne våren fått på plass en samarbeidsavtale mellom familiehelsetjenesten og barnehagene. Avtalen omfatter samarbeid på system- og individnivå og vil bidra til å styrke det tverrfaglige samarbeidet mellom dem som jobber med de yngste barna. Høsten 2023 starter flere ansatte på opplæringsprogrammet *Tidlig Inn* (Tidlig intervensjon knyttet til psykisk helse, rusmidler og vold i nære relasjoner).

Kommunen har nylig inngått en avtale med nasjonalt utviklingssenter, NUBU, for å bli en TIBIR-kommune, et program for forebygging og behandling av atferdsproblemer hos barn, som skal være tilpasset det kommunale tjenestenivået. To av våre medarbeidere i barnevernstjenesten er godt i gang med sertifiseringen og med veiledning av familier.

I løpet av 2023 supplerer vi opplæringstilbudene i barnehage og skole med to viktige tiltak: 1) Solum Skolegård, et supplerende tilbud for barne- og ungdomstrinnet som skal bidra til at flere kommer seg gjennom grunnopplæringen. Og 2) opprettelse av et flerspråklig barnehageteam som skal bidra til kompetanseheving i alle barnehagene i arbeidet med å styrke språkutviklingen til de flerspråklige barna, samt bidra til økt kompetanse på dette feltet hos alle ansatte i kommunale og private barnehager.

Som en del av Handlingsprogrammet 2023 – 2026 vedtok Bystyret i desember 2022 at det skal opprettes et ressurs- og kompetansesenter i tidligere Skrukkerød barnehage i regi av Barneverntjenesten. Ressurs- og kompetanse senteret vil være en levende arena, der man vil ha som mål å invitere til faglig samarbeid med tverrprofesjonelle samarbeidspartnere, innenfor oppvekst og helse- og omsorg. Ved at det legges til rette for et godt fungerende tverrprofesjonelt samarbeid vil dette gi en bedre utnyttelse av de ressursene man har til rådighet pr i dag. Det er nedsatt en prosjektgruppe som er i ferd med å utarbeide forslag knyttet til fag, struktur (drift) og organisering av senteret.

I vårhalvåret 2023 har mestringsorientert ledelse vært et gjennomgående tema på alle ledermøter i Oppvekst, og virksomhetslederne har vært viktige bidragsyttere i å analysere vårt arbeid med tidlig innsats og forebygging av omsorgssvikt og atferdsvansker.

Det er videre flere tiltak som Porsgrunn kommune har satt i gang for å møte sine hovedutfordringer innen folkehelse. Noen eksempler for barn og unge inkluderer:

Rusforebyggende arbeid: På helsestasjon for ungdom tilbys er et rusforebyggende tiltak for ungdom i alderen 13 – 23 år og deres foresatte. Tilbudet er forankret i Familiehelsetjenester og er del av tilbudet som gis ved Helsestasjon for Ungdom. Målsettingen med tilbudet er å drive helsefremmende, forebyggende og holdningsskapende arbeid, for å bidra til å forhindre bruk av illegale rusmidler. Tilbudet består i hovedsak av samtaler med ungdom, med eller uten rusmiddeltesting.

Psykisk helse: Kommunen har et eget forebyggende psykisk helseteam som gir tilbud til gravide, barn, unge og familier med psykiske helseproblemer. Teamet samarbeider også med skolene for å gi råd og veiledning om psykisk helse og trivsel for elever og lærere.

Levekår: Det er utarbeidet en egen plan som er retta mot barn i lavinntektsfamilier, og har hovedfokus på sosiale- og fritidsarenaer. Målet er at alle barn og unge i Porsgrunn skal oppleve en trygg og god oppvekst, føle seg inkludert i sosiale arenaer og gis mulighet for deltakelse i fritidsaktiviteter. Planen foreslår tiltak for et best mulig tverrfaglig samarbeid og mellom kommune og frivillighet. [handlingsplan-for-inkludering-av-barn-og-unge-for-porsgrunn-kommune-2020-2024.pdf](#).

Læringsmiljø: Revidert retningslinjer og jobbet med skoleledere om oppfølging av disse. Inkluderende miljø er hovedsatsing i barnehagenes regionale kompetanseheving. Støttetjenestene bidrar inn i arbeidet med å bedre barnehagebarn og elevers læringsmiljø.

Rocket – Man: Rocket-Man er et prosjekt som ønsker å fange opp ungdom som står i fare for å falle utenfor fellesskapet, eller som strever med å finne sin plass i livet. Prosjektet ble startet opp av Eidanger Idrettslag og er godt etablert. Høsten 2023 tilsetter kommunen en person i 30 % stilling for å jobbe i prosjektet. Det finnes flere positive tiltak i regi av frivilligheten og i samarbeid med kommunen.

Utfordringer i forebyggingsarbeidet som er mangelfullt besvart:

Tiltak rundt barn og unge involverer i for liten grad barnet og gir i for liten grad effekt.

Barnet og barnets foresatte og private nettverk må involveres også i utformingen av tiltak for at det skal skapes forpliktelse, eierskap og langsiktighet i tiltakene og for at tiltakene skal kunne gi effekt. De offentlige etatene må samarbeide sammen med barnet og barnets private nettverk i helhetlige og forpliktende tiltak.

Virksomhetslederne rapporterer om at det jobbes med å gi barn og unge kunnskap om vold og overgrep, men dette arbeidet konkurrerer med en rekke andre emner og er ikke godt nok systematisert i alle barnehager og skoler.

Modellen *Fra bekymring til handling* bygger på prinsippet om å handle når man blir bekymret for barn, men det er ikke alle barn som viser tegn på om de har det bra. Å sette inn tiltak når vi oppdager endring i barns atferd er ikke godt nok. For å jobbe mer forebyggende og med tidlig innsats må vi derfor rette innsatsen mot å være oppmerksomme på risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer.

Mange av dem som jobber direkte med barn og unge har ikke god nok kjennskap til kommunens tiltak i det forebyggende arbeidet. Det er vesentlig at de som treffer barn og foreldre i det daglige; ansatte i barnehage, skole og sfo, kjenner til hvilken hjelp de som har behov for det kan få. Oppgavene er mange, og oppdraget er i hovedsak retta mot barnet/den unge, dette kan gå utover kontakten med foreldrene. Vi bør være oppmerksomme på faktorer som forverrer rammevilkårene. For eksempel kan et pågående høyt sykefravær i barnehagene gjøre det krevende å opprettholde «garderobepraten». Denne er viktig for at barnehagepersonellet kan bygge relasjoner med barnas foresatte, for å bidra til et godt samarbeid til barnets beste.

Vi har et velfungerende foreldreveiledningsteam som jobber primærforebyggende. Likevel vil det være viktig å forsterke innsatsen med foreldresamarbeid og veiledning, spesielt de første leveårene.

Arbeidet med grunnleggende verdier og holdninger hos våre ansatte må fortsatt ha høy prioritet for at barnets beste skal ivaretas. Ledere i barnehager, skoler og sfo har et viktig ansvar for å følge opp dette, og for hele virksomhetens kvalitet. Det bør prioriteres en innsats videre for å støtte og bistå lederne i dette arbeidet. Ledere i private barnehager og skoler, og ledere av ulike organisasjoner der barn og unge oppholder seg i sin fritid bør inviteres inn til aktuelt samarbeid. Det er til barns beste at hele laget rundt barnet har kunnskap og kompetanse til å støtte dem i deres utvikling og at de har vilje og evne til å samarbeide.

Selv om det er etablert samarbeidsarenaer mellom kommunen og frivilligheten er dette et område som bør videreutvikles.

Hovedinnsatsområder for å nå målet

Mål: Et hovedmål i det forebyggende arbeidet er å sette barnet og ungdommen i sentrum slik at alle opplever livsmestring. Verdigrunnlaget vi jobber etter er fellesskap, likeverd, mangfold og raushet. Alle våre medarbeidere som jobber med barn og unge har kunnskap om risiko- og beskyttelsesfaktorer. Barnas foresatte er sentrale medspillere. Vi jobber sammen som et lag rundt barnet, internt og eksternt, på tvers av roller, profesjon og sektor.

Innsatsområder: Pågående og igangsatte tiltak er viktige å følge opp videre, herunder allmennforebyggende tiltak, som tilstedeværelse og relevant kompetanse hos ansatte i barnehage og skole, samt en oppfølging og samarbeid med barnet/ ungdommens hjem og andre betydningsfulle i barnet/ ungdommens nettverk.

Under skisseres hovedinnsatsområdene. Se også vedlegg med iverksatte og anbefalte tiltak knytta til ulike målgrupper.

Tema	Iverksatte tiltak 2023	Anbefales	Mål
Barn og unges medvirkning	Revidert prosedyrer knytta til barnehage- og skolemiljø, inkludering og barnets stemme. Søknad om ressurser til å utvikle Nettverksråd for barn og unge (NEBA).	Alle aktuelle virksomheter gjennomgår rutiner for barn og unges medvirkning	Barnet skal erfare å bli hørt og få medvirke til løsninger som gjelder en selv. Forebygge at mindre strev utvikler seg til større vansker
	Samtale med barn og elev i sakkyndige utredninger.	Videre implementering av systemrettet sakkyndighetmodell	
Øke barn og unges kunnskap om vold og overgrep	Virksomhetene gjennomfører ulike temaarbeid og prosjekter	Systematisere arbeidet, utarbeide felles prosedyrer	Omsorg og trygghet. Bidra til kunnskap og sette egne grenser. Utvikle positivt selvbilde
Språk	Flerspråklig barnehageteam ASK (Satsing i Barnehagene sentrum Vest)	Teamet leverer tilstandsrapport etter ett år Evaluere og vurdere å utvide satsingen	Bedre språklig fungering Grunnleggende ferdigheter
Skolemestring, -deltakelse	Solum skolegård	Evaluere etter ett år, elevene og foresatte deltar i evalueringen	Grunnleggende ferdigheter Helse- og livsmestring
	Oppfølging og støtte ved bekymringsfullt fravær/skolevegring	Implementere Ungdomslos i det tverrfaglige tjenestetilbudet	Økt tilstedeværelse i grunnskolen og økt gjennomføringsgrad på vg1

Foreldrerollen/ samarbeid med barnas foresatte	Foreldrestøtte Annen foreldreveiledning (helsestasjon, PP-tjenester og barneverntjenesten) Utvidet foreldresamtale i barnehager Ressurs- og kompetansesenter SLT – kontakt Tverrfaglig drøfting ved bekymring	Barnehager og skoler gjennomgår rutiner for foreldresamarbeid. Systematisere samarbeid med FAU i barnehager og skoler. Utarbeide felles temamaler for foreldremøter Invitere til samarbeid med fritidsorganisasjoner i skolens nærmiljø Samordne foreldreveiledningstilbudene i Skrukkerød? Styrke foreldreveiledning 0-1 år	God omsorgsutøvelse
Tilstrekkelig kompetanse hos ansatte som jobber med barn og unge i kommunen	Rekomp, Dekomp, Kompetanseløftet, Tidlig Inn, Tibir, Ressurs- og kompetansesenter Div, videreutdanninger Kompetanse i nevroutviklingsvansker	Jevnlig opplæring i vanskelige samtaler, økt kunnskap om risikofaktorer, holdninger og handlingskompetanse. Vurdere, og sørge for involvering av sfo-ansatte i kompetansehevingen	Tidlig innsats, rett tiltak til rett tid Økt kvalitet i tjenestene
Tverrfaglig samarbeid	Ressurs- og kompetansesenter. Samarbeidsavtale helsestasjon-barnehagen. Søknad om ressurser til å opprette Nettverksråd for barn og unge (NEBA). Tverrfaglig drøfting ved/Ko-team ved bekymring Oppfølging ved bekymringsfullt fravær	Revidere <i>Fra bekymring til handling</i> Revidere overgangsrutiner Utarbeide tverretatlige samarbeidsavtaler for flere områder. Støttetjenester hospitere i all-arenaene	Forenkle, koordinere og samordne tjenestene Styrke tverretatlig samarbeid
Økt kjennskap til hverandres tjenester	Barnevernstjenesten har utarbeidet årshjul for besøk i barnehager og skoler. PP-tjenester deltar på ledermøter barnehage og skole. Fast deltaker i KO-team (skole) og Tverrfaglig drøfting (bhg.)	Barnehager og skoler legger inn besøk i egne årshjul. Hjelpetjenestene utarbeider rutine for besøk i all – arenaene	Forenkle, koordinere og samordne tjenestene Økt tillit
Gode rammevilkår i all - arenaene	Økt med to stillinger i flerspråklig barnehageteam. Miljøarbeidere i ungdomsskolene	Tiltak knytta til sykefravær barnehagene? Gjennomføre forsøk med ekstra stillinger? – Grunnbemanning gjennom hele dagen	Tidlig innsats Økt kvalitet i tjenestene

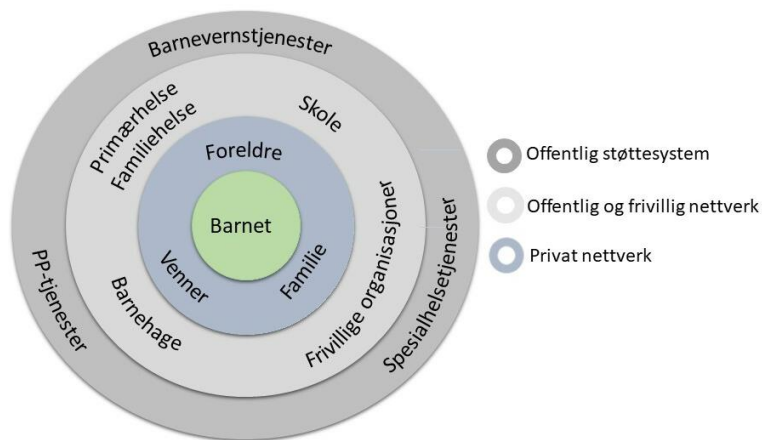
	Satsing på mestringsorientert ledelse	Vurdere andre type stillinger i skole? Gjennomgang av rammer i SFO	
Læringsmiljø	Revidert retningslinjer skole og barnehage. Tema på ledermøter, skole	Videre oppfølging i virksomhetsledermøter Jevnlig tema i virksomhetene	<u>Alle</u> barn og unge skal oppleve et godt læringsmiljø

Vedlegg:

- 1) Oversikt over ulike aktuelle og anbefalte tiltak for å forebygge omsorgssvikt og atferdsvansker
- 2) Framdriftsplan som viser arbeidsprosessen med forebyggende plan
- 3) Oversikt over støttetjenester

Vedlegg 1) Oversikt over aktuelle og flere anbefalte tiltak

Under følger anbefalte tiltak, og pågående tiltak som vurderes viktig å videreføre. Alle tiltak vil ha barnets beste som fokus. Tiltak retta mot tjenestene handler om kompetansetiltak retta mot ansatte, tverrfaglig samarbeid, eller særskilte tiltak virksomheten har ansvar for. For barnets beste er det viktig å bemerke at det vil kunne komme flere aktuelle tiltak som tjenestene bør vurdere. Vi bør spesielt ta høyde for at barnet og den unge vil ha innspill som vil kunne påvirke det forebyggende arbeidet. Utvikling av tjenestene skjer kontinuerlig, så her kan vi heller ikke utelukke at flere tiltak har kommet til underveis som denne planen har blitt til. Det vises for øvrig til oversikt over støttetjenester.

Tiltak retta inn mot barnet 				
Tiltak	Tema	Status	Hovedansvar	Forebyggingsnivå
Jordmortjenesten	Berører alle risikoområder/ Følger nasjonale retningslinjer	Pågående	Familiehelsetjenester	Allmenn
Helsestasjonsprogrammet 0-5 år	Berører alle risikoområder/ Følger nasjonale retningslinjer	Pågående	Familiehelsetjenester	Allmenn
Skolehelsetjenesten	Berører alle risikoområder/ Følger nasjonale retningslinjer	Pågående	Familiehelsetjenester	Allmenn

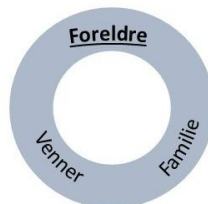

Løpende barnehageopptak	Kontinuerlig god og tilgjengelig kapasitet	Pågående	Foreldre søker og blir tildelt plass ved behov	Allmenn
Barnesamtale fra 3 år	Barnets trivsel, lek og vennskap.	Anbefales	Barnehagen	Allmenn
Barneteamet fysio/ ergo	Tverrfaglige helsefremmende og forebyggende arbeid	Pågående	Familiehelsetjenester	Selektiv
Elevsamtale	Fag. Trivsel	Pågående	Skolen	Allmenn
HMS-opplæring/ Jevnlig tema som styrker barns kunnskap og mot til å beskytte seg	Vold og overgrep Rus	Pågående. Anbefaler systematisering jmfr Stine Sofie barnehagepakke	Barnehagen og skolen	Allmenn
Barns og elevens medvirkning	Barnet som aktør i eget liv	Pågående. Anbefaler gjennomgang av barnehagens og skolens rutiner for medvirkning	Barnehagens og skolens ledelse	Allmenn
Gratis skolesekk i 1.klasse	Inkludering. Barnefattigdom	Pågående	Skolen	Allmenn
Alle barn sykler. Sykkelutlån	Barnefattigdom	Pågående	Skolen	Allmenn
Arrangere byttedager, klær og utstyr	Barnefattigdom	Pågående i noen virksomheter. Anbefales at alle arrangerer byttedag	Barnehage/ skole/ FAU	Allmenn
Utstyrsrok	Barnefattigdom	Pågående i noen virksomheter.	Barnehager/ skoler/ helsestasjon	Allmenn
Barnesamtale	Ved bekymring	Pågående	Pedagogisk leder i barnehage	Selektiv
Dino i smågruppe (inkl. tema: «Gode og vonde hemmeligheter»)	Fremme sosial og emosjonell kompetanse	Pågående	PP-tjenester – spesialpedagogiske tjenester	Selektiv
Dinosaurskole i barnehage, skole og SFO	Fremme sosialkompetanse	Pågående	Barnehage	Allmenn
Minoritetsspråklig barnehageteam	Språk, inkludering	Igangsettes aug 2023	Oppvekst- statlige midler VL Lyngveien	Allmenn og selektiv
Ressursteam 2.0	Atferd, skolevegning, annet	Pågående	Oppvekst. V.L. Heistadskolen	Selektiv
Solum skolegård	Motivasjon/ mestring, atferd, skolevegning, annet	Igangsatt 2023	Oppvekst/ stiftelse – Midler fra sparebankstiftelsen	Selektiv
Helsestasjon for ungdom	Seksuell, fysisk og psykisk helse	Pågående	Familie-helsetjenester	Allmenn og selektiv
Henrys Hus	Møteplass, leksehjelp, mat	Pågående	Røde Kors	Allmenn
Ungdomshus, Bakgården	Møteplass	Pågående	Kultur	Allmenn

Rocket - Man	Inkludering	Pågående	Eidanger Idrettslag	Selektiv
Ferie for alle, Klokkeholmen	Levekår	Pågående	Oppvekst, vl Klokkeholmen	Allmenn
Kulturskoletilbud for alle	Inkludering Levekår	Pågående	Oppvekst, vl Kulturskolen	Allmenn
Oversikt over fritidstilbud på kommunens hjemmeside	Tilgjengelighet	Pågående	Kultur	Allmenn
Ung Fritid Heistad	Møteplass	Pågående	Kultur	Allmenn
Aktiv 365	Fysisk aktivitet, inkludering	Pågående	Skolens ledelse i samarbeid med Idrettskretsen	Allmenn
Herøya Nærmiljøssenter	Inkludering, levekår, aktivitet	Pågående	Herøya Nærmiljøssenter	Allmenn
Ulike aktivitetstilbud innen kultur, idrett og fritid	Folkehelse	Pågående	Ulike organisasjoner	Allmenn

Tiltak retta inn mot foreldre

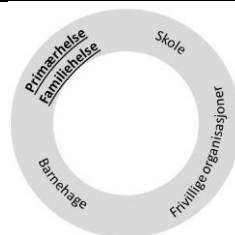

Tiltak	Tema	Status	Hovedansvar	
Konsultasjon hos jordmor	Berører alle risikoområder	Pågående	Familiehelsetjenesten	Allmenn
Åpen barnehage	Sosialisering og lek for hjemmевærende. Nettverksbygging	Pågående Hjerterommet barnehage	Porsgrunn menighet Offentlig støtte	Allmenn
Utvidet oppstartsamtale barnehage	Berører alle risikoområder	Pågående. Rev 2023 Anbefaler alle private bhg å ta denne i bruk	Barnehagens ledelse	Allmenn
Fellesskapsbyggende tiltak	Inkludering. Nettverksbygging	Pågår. Anbefales å prioriteres høyere	Skolen i samarbeid med FAU	Allmenn
Åpne barnehager og skoler	Inkludering	Pågående. Off bygg skal kunne lånes gratis til ulike private formål som barnebursdag o.l	Barnehage SFO og skole	Allmenn
Foreldremøter	Rus, fravær mm	Pågående. Anbefaler gjennomgang av organisering og tema for å nå flere	Barnehage og skole + SLT koordinator	Allmenn
Kurs i «Norsk med tegnstøtte» - ASK	Opplæring til foreldre og andre omsorgspersoner	Pågående	PP-tjenester, PPT	Selektiv

	rundt barn med behov for ASK			
Foreldresamtale	Bygge kompetansegrunnmur, samarbeid	Pågående	Barnehage og skole	Allmenn
Tverrfaglig drøfting	Bekymring for barns læring, trivsel og utvikling	Pågående	PPT, barnehager, Familiehelsetjenester (og foreldre)	Allmenn
Foreldrestøtte	Hensikten med foreldrestøtten er å styrke foreldrefunksjonen hjemme og barns omsorgsbetingelser	Pågår, økonomisk støtte fra Bufdir ut 2024. Anbefales: Vurdere om tiltaket skal bli en permanent funksjon i Oppvekst	PP-tjenester, foreldrestøtten	Selektiv
Foreldreveiledning, PYC	Etter behov	Pågående	PP-tjenester, foreldrestøtten	Selektiv, lavterskel
Foreldrekurs, DUÅ	2 foreldrekurs pr. år	Pågående	PP-tjenester, spesialpedagogiske tjenester	Selektiv, lavterskel
Foreldreveil.kurs	Etter behov	Pågående	Familiehelsetjenester	Selektiv
Foreldreveil.kurs	Etter behov	Pågående	Barnevernstjenesten	Selektiv
Cos-P	Tilknytning, forstå barnets signaler og møte behov og følelser	Pågående	Familiehelsetjeneste-r	Selektiv

Tiltak rettet inn mot Familiehelsetjenester

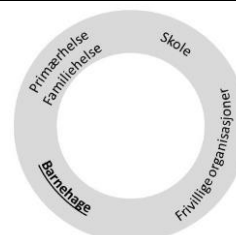
Tiltak	Tema	Status	Hovedansvar	Forebyggingsnivå
Kompetanseheving	Tidlig Inn EDPS/ Edinburgh metoden ICDP	Oppstart okt 23 Gjennomført 21-22 Pågår Pågår	Ledelsen i Familiehelsetjenester	Allmenn

	COS-P			
Kvalitetssikring	Prosedyrer TQM Avvikshåndtering	Kontinuerlig	Ledelsen i Familie- helsetjenester	Allmenn
Styrke samarbeid internt I virksomheten	Helsefremmende og forebyggende arbeid Fysisk og psykisk helse	Pågår	Ledelsen i Familie- helsetjenester	Allmenn
Veiledning	Gruppeveiledning med ekstern veiledning Drøfting av faglige problemstilling	Pågår kontinuerlig	Ledelsen i Familie- helsetjenester	Allmenn

Tiltak rettet inn mot barnehage

Hovedtiltak: Bygge kompetansegrunnmur

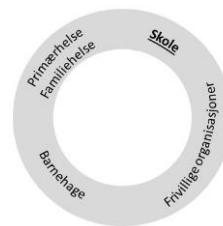
Tiltak	Tema	Status	Hovedansvar	Forebyggings- nivå
Rekomp	Inkludering, ledelse	Pågående	Barnehagens ledelse	Allmenn
Kompetanseløftet	Inkluderende praksis	Pågående	Barnehagens ledelse	Allmenn
Jobbe systematisk med inkluderende barnehagemiljø	Inkludering Refleksjonsmodell for inkluderende praksis i barnehage og skole	Pågående Melde behov til PP- tjenester	Barnehagens ledelse PP-tjenester	Allmenn Allmenn
Se barnet innenfra	Tilknytning, Forstå barnet	Oppstart aug -23 i Barnehagene sentrum vest. Anbefales øvrige	Barnevernstjenesten/ Barnehagens ledelse	Allmenn
ASK	Språk. Alternativ og supplerende språkutvikling Kurs i NMT	Pågående i Barnehagene sentrum vest Melde behov til PP- tjenester	Barnehagens ledelse, samarbeid med USN, PP-tjenester	Allmenn Selektiv

Stine Sofie barnehagepakke	Vold og overgrep	Enkelte private bhg har gjennomført. Anbefales	Barnehagens ledelse	Allmenn
Tilby jevnlig kurs i vanskelige samtaler	Ruste barnehagelærerne til å ta imot og formidle vanskelige temaer. Øke kompetanse om rus, vold og overgrep	Anbefales	Oppvekstadm Barnehagens ledelse	Allmenn
Kompetanseheving	Holdninger i møte med foresatte. Emosjonell utgjengelighet	Opptapping av Tibirkommuneprosjektet	Barnehagens ledelse/ bvtjenesten	
De utrolige årene (barnehagepr.)	Styrke barnehagens kompetanse i å fremme sosial kompetanse hos barn	Pågår	PP-tjenester	Allmenn, selektiv
Minoritetsspråklig barnehageteam	Økt språkstøtte til barn med annet morsmål enn norsk. Kulturforståelse	Oppstart 31/7-23. Tilhold til mottaksavd i Lyngveien. Ut til alle private og kommunale barnehager	Virksomhetsleder Lyngveien og Flåtten. Oppvekstadm	Selektiv

Tiltak rettet inn mot skole/sfo

Hovedtiltak: Bygge kompetansegrunnmur

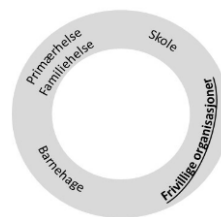

Tiltak	Tema	Status	Hovedansvar	Forebyggingsnivå
Kurs i traumebasert omsorg	Grunnleggende risikofaktorer	Gjennomført i noen skoler	Skolens ledelse	Allmenn
Jobbe systematisk med psykososialt miljø	Inkludering	Pågående Prosedyrer rev 2023 Tema på ledermøter 2023	Skolens ledelse SFO	Allmenn
Revidere maler for utviklingssamtaler	Fag. Trivsel. Livsutfordringer for familien. Elevens sosiale arenaer og deltakelse på fritidsaktiviteter	Anbefales	Oppvekstadm. Skolens ledelse	Allmenn

Fraværsoppfølging		Pågår. Gode rutiner	Skolens ledelse og PP-tjenester	Allmenn
Ungdomslos	Oppfølging i overgang mellom 10. trinn og vg1	Prosjekt ut 2023	PP-tjenester	Selektiv
Dekomp	Skolene jobber med ulike tema, som grunnleggende ferdigheter, vurdering for læring, inkluderende læringsmiljø mm	Behov for økt fokus i enkelte skoler	Skolens ledelse Oppfølging Oppvekst	Allmenn
Kompetanseløftet	Inkluderende praksis. Mitchell	Pågående Behov for økt fokus i enkelte skoler	Skolens ledelse Oppfølging Oppvekst	Allmenn
	Refleksjonsmodell for inkluderende praksis i barnehage og skoler	Start høst 2023, etter meldt ønske fra skole	PP-tjenester, PPT	Allmenn
Tverrfaglige tema	Folkehelse og livsmestring	Pågående	Skolens ledelse	Allmenn
Samarbeid om utredning for inkluderende spesialpedagogisk praksis	Systemrettet sakkyndig utredning	Pågående	PP-tjenester	Selektiv

Tiltak inn mot frivillige organisasjoner

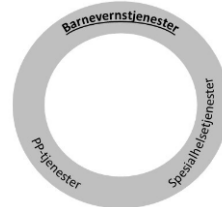

Tiltak	Tema	Status	Hovedansvar	Forebyggingsnivå
Kulturskoletilbud for alle	Barnefattigdom	Pågående Anbefaler å systematisere samarbeid med barnehager og skoler på individnivå	Kultur Oppvekst	Allmenn

Informere om aktuelle fritidstilbud	Inkludering, folkehelse	Pågående Anbefaler: bidra til å kjent gjøre aktivitetsportalen	Ledelse i barnehager og skoler	Allmenn
Fritidsaktivitet er tema på elevsamtale	Inkludering, folkehelse	Anbefaler å ta inn fra 8 års alder	Skolens ledelse	Allmenn
Åpne skoler	Inkludering	Pågående Anbefaler tydelig informasjon	Skolens ledelse	Allmenn
Invitere til samarbeid med nærliggende idrettslag	Inkludering	Pågår i noen grad. Anbefales å systematisere	Barne- og ungdomsskole	Allmenn
Oversikt over fritidstilbud på kommunens hjemmeside (Aktivitetsportalen)	Tilgjengelighet	Pågående	Kultur	Allmenn
Rocket - Man	Inkludering/ lavinntekt	Pågående	Eidanger Idrettslag. Oppvekst: ansvar for samarbeid og støtte opp	Selektiv
Home Start	Samarbeid om familiestøtte	Starter opp	Barnevernstjenesten	Allmenn

Tiltak rettet inn mot barnevernstjenester

Tiltak	Tema	Status	Hovedansvar	Forebyggingsnivå
Se barnet innenfra	Trygghet, relasjon, forstå barnet	Skolert to ansatte, kurser enkeltbarnehager fra høsten 2023	Leder, barnevernstjenesten	Allmenn
Jevnlig besøk i barnehager og skoler	Barnevernstjenestens oppgaver	Pågående	Leder, barnevernstjenesten	Allmenn
Bidra til å heve kompetansen til ansatte i barnehager og skoler	Alvorlige risikofaktorer	Anbefales. Tiltak inn i ressurs- og kompetansesenteret?	Leder, barnevernstjenesten	Allmenn
Opplæring i ny barnevernlov	Felles forståelse av bvt oppdrag	Pågående	Leder, barnevernstjenesten	Allmenn

Prøve ut gode kartleggingsverktøy	Økende krav til dokumentasjon	Pågående	Leder, barnevernstjenesten	Allmenn
Ressurs- og kompetansesenter	Dekker alle risikofaktorer	Pågående prosjekt	Prosjekt. Oppvekstsjef	Selektiv
Fokus på tilbakeføring og gjenforening		Pågående	Leder, barnevernstjenesten	Selektiv
Fokus på systemtenkning og familierapeutisk tilnærming	Bedre og mer enhetlig kvalitet	Pågående	Leder, barnevernstjenesten	Allmenn
DCM- Videreutvikling og fortsatt implementering	Involvere brukerne	Pågående	Leder, barnevernstjenesten	Selektiv
Implementering av TBO	Traumebevisst omsorg	Pågående	Leder, barnevernstjenesten	Selektiv
Økt kunnskap om hva som oppleves som et godt og fungerende ettervern for ungdom i alderen 18-25 år.	Dekker alle risikofaktorer	Pågående	Leder, barnevernstjenesten	Selektiv
Tibir	Foreldrerådgiving – barn i risiko	Pågående	Leder, barnevernstjenesten	Selektiv
HomeStart	Familiestøtte, samarbeid med frivilligheten	Mottatt midler, starter opp 2023	Leder, barnevernstjenesten	Allmenn

Tiltak rettet inn mot PP-tjenester

Tiltak	Tema	Status	Hovedansvar	Forebyggingsnivå
Veiledning- og kompetansetiltak	Kompetanseløftet: Nevroutv. forstyrrelser	Pågår Start høst 2023	PP-tjenester, PPT	Allmenn og selektiv Selektiv
	Refleksjonsmodell for inkluderende praksis i barnehage og skole	Pågående og videreføres til skoler og barnehager fra høst 2023	PP-tjenester (m. veiledning fra Statped)	Allmenn og selektiv
	Pedagogisk analyse	Pågående med styrking fra høst 2023	PP-tjenester (i sam. Med USN)	Allmenn

	Kompetansepakker Læringsmiljøprosjekt et	Pågår og videreføres høst 2023 Pågår	Skoler (i samarbeid med PPT og Læringsmiljøsenderet)	Allmenn
Spesialpedagogisk hjelp i barnehage	Videreutvikle organisering for forebyggende og inkluderende praksis	Pågår	- Spes.ped.tj.	Selektiv
Sakkyndig vurdering av behov for spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning	Fremme implementering av systemrettet sakkyndighetsarbeid i barnehage	Pågår	- PPT	Selektiv
Koordinering ved bekymringsfullt fravær	Samarbeid med skoler ved bekymringsfullt fravær/skolevegring	Pågår	- PPT	Allmenn og selektiv
Ungdomslos	Oppfølging av enkeltelever fra 10. trinn til Vg1 gir økt gjennomføringsgrad	Pågår, økonomisk støtte fra BFD ut 2023 Anbefales: Vurdere om ungdomslos skal bli permanent funksjon i Oppvekst.	- PPT	Selektiv